

İSTANBUL

YAZILARI

● GÜLTEN KAZGAN

Kuştepe

Son nüfus tespitine göre (1997) Kuştepe 22 bin nüfuslu küçük bir yerleşme alanıdır. Bu açıdan Fikirtepe, Ümraniye, (yıkılmazdan önce) Zeytinburnu ve Kazlıçeşme gibi görece büyük nüfus barındıran varoş alanlarından ayrılır. Ayrıca yine bunlardan gecekondular alanı olarak kurulmadığı için de ayrılır. Aksine, 1953'de İstanbul içinde gecekonduları yıkılan bir kısım halkın yeniden yerleşmesini sağlayacak bir sosyal mesken alanı olarak kurulmasına geçilmiştir. Yarım yüzyıla yakın bir geçmişi vardır. Son 10-15 yıl içinde mantar gibi yeni varoşlardan yine farklı olarak, İstanbul'da doğan ikinci ve üçüncü kuşağı barındırmaktadır. İstanbul'un en eski gecekondular alanı olan Zeytinburnu gibi toptan tasviye edilip yenilenme gibi bir değişim yaşamamıştır. Ne var ki, kurulduğu zaman altyapısı bulunmayan, işleri (eğitim, muhtarlık) barakalarda sürdürmek durumunda olan bir durumdan altyapısı iyice gelişmiş bir noktaya da gelebilmiştir.

Kuştepe'nin kuruluş ve yerleşme tarihçesi kendi içinde büyük bir "toplumsal mücadele" hikâyesi barındırmaktadır. Mücadeleyi, daha 1950'li yıllarda sivil toplum örgütü kavramı toplumda yerleşmezden önce, Kuştepe'ye yerleşecek olanların örgütlediği dernekler yürütmüştür. Daha ilginç mücadele araçları fevkalade barışçıldır ve "kentli" alışkanlıklarla uyumludur. Ayaklanmak, yakıp yıkmak yerine siyasetçilerle bağlantı kurmaktan dikkat çekmek için güzellik yarışmaları ve mitingler düzenlemeye uzanan bir çizgi üzerinde gelişmiştir.

(Kuştepe Araştırması 1999. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları. 1999)

